Ochrona dziedzictwa kulturowego

Są w Europie państwa w sposób szczególny doświadczone przez historię. Jednym z nich jest Polska, która przeżyła co najmniej trzy katastrofy dziejowe, które zniszczyły ogromną część dzieł naszej kultury materialnej (najazd Brzetysława, potop szwedzki, II Wojna Światowa). Gdyby przyjrzeć się bliżej naszej historii, można byłoby zresztą znaleźć więcej takich zdarzeń, przynajmniej o charakterze regionalnym, jak chociażby najazdy tatarskie. Zmiany granic spowodowały, że duża część naszego dorobku kulturowego znalazła się poza dzisiejszym terytorium Rzeczypospolitej.

Z tej perspektywy szczególnego znaczenia nabiera kwestia ochrony zabytków. Tej zaś nie będzie bez dobrego prawa i właściwej jego egzekucji. Jak mówi bowiem jeden z moich ulubionych cytatów z literatury prawniczej: „Idea Prawa ogarnia wszystko, od rzeczy najwyższych do najdrobniejszych stosunków najmniejszych społeczeństw" .

Z tego powodu szczególnie cieszy mnie aktualny numer specjalny „Palestry" poświęcony zagadnieniom ochrony dziedzictwa kulturowego, a będący efektem XII Konferencji Naukowej „Prawne formy ochrony zabytków i opieki nad zabytkami" organizowanej przez Zakład Ustrojowego Prawa Administracyjnego i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Koło Naukowe Prawnej Ochrony Dóbr Kultury TBSP UJ.

Zawartość tego numeru cieszy mnie jeszcze z jednej przyczyny. Przejmując kierownictwo „Palestry", postawiłem sobie za punkt honoru, aby zajmowała się ona częściej zagadnieniami, które nie zostały dotychczas szeroko opisane w literaturze prawniczej. Z taką sytuacją mamy teraz właśnie do czynienia.

Z tym większą przyjemnością zapraszam Państwa do lektury wrześniowego numeru naszego pisma!

adw. dr Michał Bieniak
redaktor naczelny miesięcznika „Palestra"

DOI: 10.54383/0031-0344.2026.09.1